

Cine a fost Thomas Alva Edison?

de Margaret Frith

Ilustrații de John O'Brien

Traducere din limba engleză de Roxana Truță

Cuprins

Cine a fost Thomas Alva Edison?.....	7
Mereu curios.....	9
Un tânăr inventator	21
Tom și „Băieții“ săi.....	31
Fabrica de invenții a lui Tom	48
Tom aprinde lumina.....	61
Tom face imaginile să se miște.....	78
Invenții neîncetate.....	98
Cronologii	110
Bibliografie	112

Cine a fost Thomas Alva Edison?

Într-o zi, familia Edison nu-l putea găsi pe Al,

așa cum îi spuneau băiatului lor de șase ani. Erau în vizită la sora mai mare a lui Al și la soțul ei, care aveau o fermă la periferia orașului Milan din statul Ohio. Era anul 1853.

Deodată, unchiului său i-a venit o idee. A pornit în grabă spre șură și l-a găsit acolo pe Al, care stătea pe un morman de fân. Băiatul încerca să clocească un ou de găscă. Văzuse cândva o găină stând pe ouă până au ieșit câțiva puișori. Al își dorea ca din oul clocit de el să iasă un boboc de găscă.

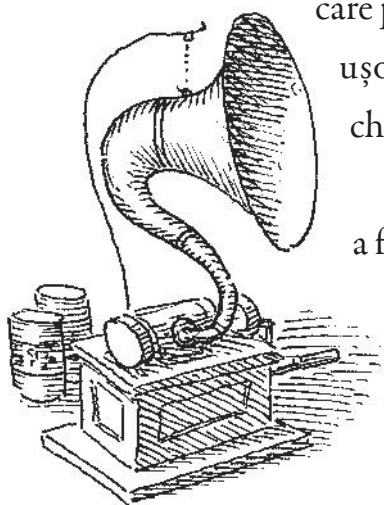
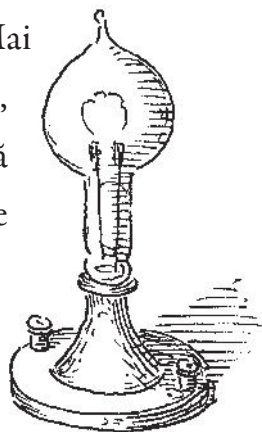

Soții Edison nu erau surprinși. Mai aveau încă trei copii, dar Al, mezinul, era cel mai curios dintre toți. Așa că rămână așa pe tot parcursul lungii sale vieți.

Lumea era foarte diferită în timpul copilăriei lui Thomas Alva Edison: nu exista lumină electrică, apăruse muzică pe care o puteai asculta, nu erau filme de văzut... Edison a fost cel care a făcut ca toate acestea și multe altele să fie posibile, schimbându-ne viețile pentru totdeauna. Edison credea cu tărie în invenții

care puteau face viața de zi cu zi mai ușoară și mai confortabilă — și chiar asta a reușit să înfăptuiască.

Așadar Thomas Alva Edison a fost poate cel mai mare inventator al vremurilor sale.

Capitolul 1

Mereu curios

Thomas Alva Edison s-a născut pe 11 februarie 1847, în Milan, statul Ohio, într-o noapte rece, cu ninsoare. Părinții săi, Nancy și Samuel, l-au numit Thomas după unchiul său din partea bunicii și Alva după căpitanul Alva Bradley, un bun prieten al tatălui său. Nimeni din familie nu-i spunea Tom sau Tommy, cu toții îi ziceau Al.

Micul Al voia să afle totul despre lumea înconjurătoare. Proceda ca un om de știință care face un

experiment: nu se mulțumea doar să formuleze întrebările, ci îi plăcea să afle el însuși răspunsurile.

Odată, Al a desfăcut un cuib de bondari ca să vadă ce e înăuntru.

Altădată, a privit cum păsările mănâncă râme și își iau zborul. Așa că Al a făcut un amestec de apă cu râme strivite și l-a dat unei vecine. Voia să vadă dacă

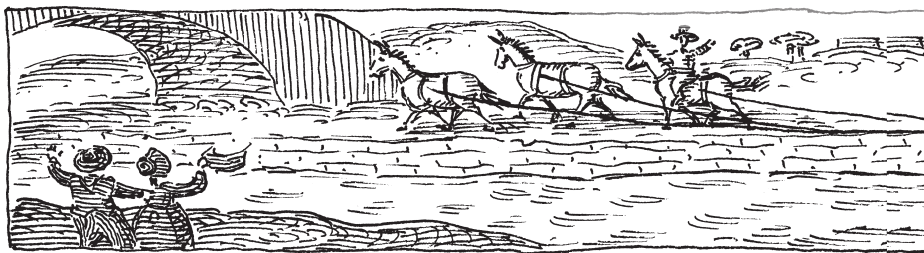

înghițirea râmelor o poate face să zboare; însă nu i-a provocat altceva decât greață, iar Al a primit o chel-făneală cu o nuiă de mesteacăn.

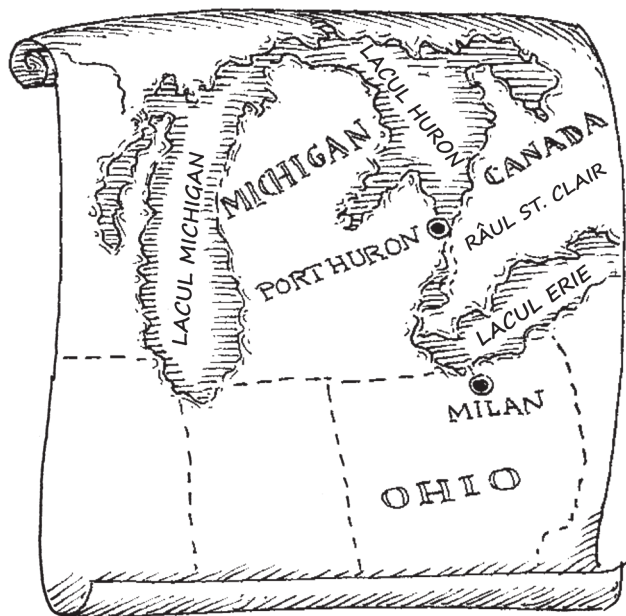
Nimic nu l-a oprit pe Al — nici bondarii, nici mus-trarea, nici măcar căderea într-un siloz pentru cereale, pe marginea căruia s-a tot plimbat până a picat înăun-tru. Din fericire, cineva l-a scos de acolo apucându-l de picioare chiar înainte să fie îngropat sub grâu.

Tatăl lui Al avea în Milan o mică moară de măci-nat cereale și un gater. Ambarcațiunile — cum era și

cea a căpitanului Alva Bradley — aduceau lemn din Canada, traversând lacul Erie, râul Huron și canalul Milan. La mori precum cea a domnului Edison, lemnul era apoi tăiat în bușteni și scânduri.

Camioanele și mașinile nu fuseseră încă inventate, iar trenurile nu treceau prin Milan. Dar într-o bună zi a fost construită o cale ferată; trenurile au început să sosească în oraș, iar canalul și-a pierdut din

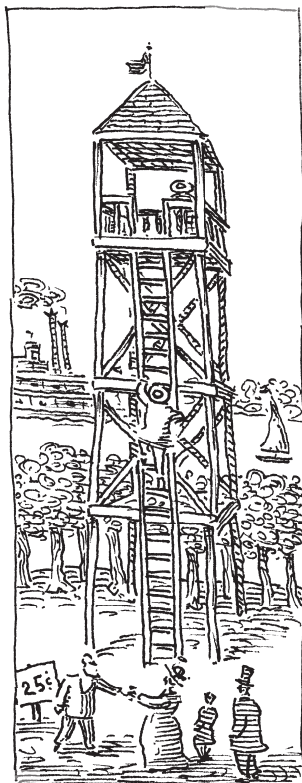
importanță. Era mai rapid și mai ușor de folosit trenul pentru transportul mărfurilor în întreaga țară.

Astfel, când Al avea șapte ani, familia lui s-a mutat în orașul Port Huron din statul Michigan, la mai bine de 160 de kilometri nord de Milan.

Trăiau într-o casă mare de pe malul râului St. Clair. Tatăl lui Al făcea o mulțime de lucruri pentru a-și câștiga existența: muncea ca tâmplar, avea o băcănie, își îngrijea grădina de legume, încerca să se ocupe de agricultură, ba chiar a construit un turn de 30 de metri cu vedere spre râu. Pentru 25 de cenți, oricine putea urca în turn să privească bărcile care treceau pe apă.

Familia Edison locuia de puțin timp acolo când Al s-a îmbolnăvit de scarlatină. Pe atunci nu existau

medicamentele din zilele noastre, iar aceasta era o boală gravă. Al avea febră mare și pe piele i-a apărut o erupție roșie. Când s-a însănătoșit și-a dat seama că, probabil din cauza scarlatinei, nu mai auzea la fel de bine ca înainte.

Învățătorul s-a plâns că Al nu era atent la ore, ci visa cu ochii deschiși. Poate că se plictisea, poate că nu reușea să audă chiar tot.

Într-o zi, când avea opt ani, Al și-a auzit învățătorul zicând despre el că este „năuc“. Voia să spună că băiatul nu e în toate mințile. Când Al i-a povestit asta mamei sale, ea s-a înfuriat, l-a retras de la școală și a început să-i predea ea însăși acasă.

Lui Al îi plăcea mult să citească. Ce surprins ar fi fost învățătorul dacă ar fi aflat ce cărți dificile îi dădea

PILA VOLTAICĂ

Prima baterie electrică, făcută din discuri de cupru și zinc separate de pânză îmbibată în soluție salină

mama lui! Erau volume despre istorie, natură și știință, pe care el le citea cât de repede putea. Avea o carte favorită, numită *Compendiu școlar de filosofie naturală și experimentală*. Era un volum științific despre electricitate, baterii, jucării electrice și multe altele. Conținea și experimente simple.

Al s-a entuziasmat atât de tare, încât s-a apucat să facă experimente în toată casa.

Folosea pene, ceară de albine și substanțe chimice de la farmacie. Dormitorul lui era plin de borcane și sticle. În cele din urmă, mama l-a trimis să-și amenajeze un laborator în pivniță.

